

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katol. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Ne zaprte reklamacije so poštne proste.

Ruskematerereprosijo carja za mir.

Napad na Przemysl odbit. — Dva ruska polka uničena. — Divji Črkezi v boju proti Avstrijcem. — V zahodni Galiciji in Rusko-Poljskem nič posebno novega. — Naše napredovanje v Srbiji. — 19.000 srbskih ujetnikov. — Blizu Belgrada 800 nepokopanih mrličev. — Srbi bežijo v Bolgarijo. — Avstrijski zrakoplovci nad Cetinjem. — Turško brodovje obstreljuje Odeso. — Kitajska proti Japonski.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Napad na trdnjavo Przemysl odbit.

Dunaj, dne 1. decembra.

Avstrijski generalni štab uradno razglasa:

Na naši bojni črti v zahodni Galiciji in na Rusko-Poljskem je splošno tudi včeraj vladal mir. Pri Przemyslu je bil sovražni poskus, bližati se našim postojankam na severni strani trdnjave, po protinapadu trdnjavske posadke odbit. Na Karpatih se boji nadaljujejo.

Okoli Przemysla mir.

„Narodni Listy“ poročajo: Dr. Skorkovski, ki je sedaj častnik sanitetnega oddelka v trdnjavski bolnišnici v Przemyslu, je poslal nekemu sorodniku v Pragi z zrakoplovom vojne dopisnice z dne 17. do 20. novembra. Na dopisnici z dne 17. novembra piše dr. Skorkovski: Očitno smo obkoljeni od manjše ruske armade. Tu vlada popoln mir, razen izpadov iz trdnjave. Zalog imamo v izobilju. Zdravstveno stanje je razmeroma izborna, bolnih nimamo skoro nič. Razpoloženje je izvrstno. Privadili smo se že vsemu, ne le mi, ampak tudi civilno prebivalstvo.

Na dopisnici z dne 20. novembra pravi, da je položaj neprestano isti in za naše čete neizpremenjeno dober.

Avstrijska armada ustavila prodiranje Rusov.

Bukarešta, dne 1. decembra.

Ruski listi, ki so došli danes iz Odesa, priobčujejo poročilo ruskega vrhovnega poveljstva z dne 25. novembra, ki se glasi:

Naše (rusko) prodiranje proti Krakovu je bilo ustavljeno, ker je sovražnik (Avstriji) zbral med rekama Varto in Vislo velikansko število čet in nas je napadel z veliko silo in hrabrostjo. Naše (ruske) prednje straže so se morale umakniti. Istočasno je začela avstrijska armada prodirati ob bojni črti Čenstohovo—Krakovo z izvanredno vstrajnostjo in žilavostjo. Našim (ruskim) četam se je posrečilo potem, ko so dobile ojačenje, deloma ustaviti prodiranje Avstrijcev. V okolici Leczyca in Ozorkovo se je posrečilo avstrijskim in nemškim prednjim stražam, da so prodrle do mesta Pintek. Vsled zbiranja avstrijskih čet pri Krakovu smo morali začasno opustiti prodiranje proti temu mestu.

Dva ruska polka uničena.

Budimpešta, dne 1. decembra.

Dunaški list „Neuer Wiener Journal“ je dobil danes od tukaj sledečo brzojavko: Ranjeni avstrijski vojak pripoveduje, da je na lastne oči opazoval z

dalnogledom z nekega hriba v Karpatih, kako so ruski častniki z biči tepli vojaške dveh polkov, ki niso hoteli iti v ogenj proti Avstrijcem. Rusi se namreč našega „juriša“ grozno bojijo. Ruski častniki so vojaške tako dolgo neusmiljeno pretepavali, da sta se polka nazadnje le začela pomikati proti nam. Ko pa so se Rusi na pol pota zopet ustavili, so Rusi začeli na nje streljati s strojnimi puškami, da bi jih prisilili k naskoku. Polovica Rusov je padla. Druga polovica pa je zbežala proti Avstrijcem in se udala.

Po zrakoplovu v bolnišnico.

Budimpešta, dne 1. decembra.

V Przemyslu je te dni stekel pes ugriznil nekega vojaka. Ranjenca so po zrakoplovu odpeljali v Pasterjev zavod v Budimpešto. Zdravniki, ki zdravijo take bolnike, so ranjenega vojaka takoj spravili izven nevarnosti.

Črkezi v bojih proti Avstrijcem.

Debrecin, dne 1. decembra.

Včeraj so zopet večje število ujetih Rusov peljali tod mimo. Med ujetniki je bil tudi polkovnik ruskega generalnega štaba, Semirator, katerega so poleg drugih častnikov in velikega števila moštva ujele patrulje naših huzarjev. Ujeti Rusi pripovedujejo, da rusko armadno poveljstvo ne pripusti več, da bi se kozaki udeleževali bojev na Ogrskem, ampak pošilja mesto teh divje Črkeze čez Karpate v prednje bojne vrste.

Naš cesar Hindenburgu.

Naš cesar je izkazal nemškemu generalu Hindenburgu veliko milost, podelil mu je imejiteljstvo madžarskega pešpolka št. 69.

Ruske matere prosijo carja za mir.

Budimpešta, 1. decembra.

Madžarski list „Az Ujsag“ poroča: Čledališka igralka, katera se je vrnila te dni iz Moskve, je pripovedovala, da vlada v Moskvi globoka žalost. Te dni je 600 črnooblečenih ruskih mater v Moskvi prosilo mestnega vojaškega poveljnika, naj prosi on carja, da ustavi krvavo vojsko in se na ta način usmili ubogih ruskih mater.

Punt med ruskimi Ukrajinci.

Carigrad, dne 1. decembra.

Turški listi priobčujejo poročila, katera opisujejo obseg nemirov, ki so izbruhnili v Rusiji. Ta poročila so dobili turški listi od svojih zastopnikov, ki so v odboru za osvobojenje Ukrajincev v Rusiji. Iz teh poročil je razvidno, da se med onimi, katere je ruska vlada radi ukrajinskega upornega gibanja dala zapreti, nahaja tudi poslanec ukrajinskega okrožja Jekaterinoslav, Petrowski. V okrožju Jekaterinoslava, posebno v mestu istega imena, in v mestu Lugav, se je že ob pričetku vojske opazilo močno prekućsko gibanje, naperjeno proti ruski vladi. Pri mobilizaciji so nastali hudi nemiri in prebivalstvo se je branilo, ubogati ruske oblasti. Na deželi so postale razmere tako napete, da je morala ruska vlada z oboroženo silo nastopiti zoper ukrajinske kmete. Celo topove so postavili ob cestah, da bi s tem preplasil nemirno in

nezadovoljno prebivalstvo. Položaj utegne postati še bolj zamotan, ako bodo tamošnji socialni demokratje tako odločni in bodo, kakor grozijo, nastopili javno proti vladi. Položaj je postal v teh pokrajinah zelo resen, ker celo vlada sedaj ukrajinskega gibanja po stari navadi ne zmolčuje, ampak skuša položaj olepšati s tem, da se v Petrogradu izdajajo posebne vladne izjave. Ali bodo te izjave pomirile prebivalstvo, je drugo vprašanje.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Novi uspehi zoper Srbe.

Dunaj, dne 1. decembra.

Z bojišča proti Srbom se uradno poroča:

Na južnem bojišču smo na našem prodiranju dosegli novi zmagoviti uspeh. Sovražnik, ki se je s svojimi četami na izhodni strani Kolubare in Ljiga trdovratno zoperstavil našemu orožju in je poskusil preiti celo v napadalno prodiranje proti nam, je bil na celi črti premagan in se je moral umakniti. Naši so prizadjali Srbom nove občutne izgube. Samo na bojišču pri Konatci (mestece na izhodnem bregu Kolubare južno-zahodno od Belgrada) so našli Avstrijci do 800 nepokopanih mrličev. Obenem pa pomenijo številni ujetniki in zaplenitev obilnega vojnega gradiva precejšnjo oslabeitev srbske armade. Zadnji čas (po zavzetju Valjeva), kar je naša armada pričela znova napadalno prodirati v Srbijo, smo ujeli 19.000 Srbov, uplenili 47 strojnih pušk, 46 topov in mnogo drugega vojnega gradiva.

Velik del zahodne Srbije v naših rokah.

Kragujevac izprazen.

Kralj Peter z vlado pobegnil v Skopje.

Graški uradno pregledani listi poročajo iz Budimpešte: Prodiranje naših čet v Srbijo krepko napreduje. Posamezni oddelki naših čet se že nahajajo 50 km južno od Valjeva. Velik del zahodne Srbije se nahaja v naši posesti. Število ujetih Srbov in beguncev narašča vsako uro. Med sovražniki se vedno bolj širi malodušnost; nepopisno pa raste navdušenje med našimi, ki kar brez povelja napadajo sovražnika. Nočejo počivati, temveč dero kljub vremenskim neprilikam naprej, preveva jih čustvo končnega obračuna s sovražnikom. Srbsko prebivalstvo beži proti jugu; baje so Srbi izpraznili že Kragujevac. Kralj in vlada sta se baje že preselila v Skopje.

Angleži o bojih na Srbskem.

Graški listi prinašajo: Dopisnik londonskega lista „Times“ poroča iz Kragujevca: V okolici Lazareva se je bila velika bitka, katere se je udeležilo po površni cenitvi okoli pol milijona vojakov. Avstrijci skušajo napraviti konec bojem na tem pozorišču; postavili so v bojno črto nič manj kot pet armadnih zbora. Da more Avstrija te velike čete pogrešati na drugih bojiščih, ni samo presenetljivo, ampak spričuje obenem, kako veliko službo

opravlja Srbija skupni stvari in kaže obseg naporov, katerih je Avstrija še zmožna, da bi pomogla avstrsko-nemške vojne sile proti zaveznikom, če bi bila Srbija vsled premoči in številnih topov porazena.

Srbi bežijo v Bolgarijo.

Berolin, dne 1. decembra.

„Berliner Tagblatt“ javlja iz Carigrada: Nedavno je prispelo okoli 2000 srbskih vojakov na bolgarsko mejo, ki bežijo na bolgarsko ozemlje. Bajne so to ostanki drinske divizije.

Srbom vsled mraza odpadli nohti.

Budimpešta, dne 1. decembra.

1200 srbskih ujetnikov, med temi tudi 17 častnikov, se je peljalo te dni iz Zemuna na Ogrsko. Ujetniki izgledajo zelo slabo in so le za silo oblečeni. Pri mnogih ujetnikih se je videlo, da jim manjkajo nohti na rokah. Na vprašanje, kako so izgubili nohte, so odgovorili, da so to nasledki hudega mraza.

Avstrijski zrakoplovci nad Cetinjem.

Milan, dne 30. novembra.

Trije avstrijski zrakoplovci so se včeraj prikazali nad Cetinjem in metali bombe nanj. Škode baje niso napravili velike.

Bolgarski ministrski predsednik na potu v Berlin.

Dunaj, dne 1. decembra.

Bolgarski ministrski predsednik dr. Radoslawow je včeraj, dne 30. novembra, potoval skozi Bukarešto v Berlin. Na kolodvoru v Bukarešti je imel kratek pogovor s tamošnjim bolgarskim poslanikom.

Nemško-francosko bojišče

Uradno poročilo o stanju nemških armad.

Berolin, 1. decembra.

Iz velikega vojnega stana se z dne 1. decembra predpoldne poroča:

Na zahodnem bojišču ni nič novega.

Tudi v Izhodni Prusiji in v Južni Poljski je bilo v obče mirno.

V Severni Poljski južno od Visle se je bojni plen povečal, ker so nemške čete izkoristile uspehe, katere smo včeraj javili. Število ujetih Rusov se je pomnožilo za okrog 9500, uplenjenih topov pa za 18. Vrh tega so še zaplenile nemške čete 26 strojnih pušk in veliko število vozov za strelivo.

Krvavi boji v Flandriji.

Berolin, 30. novembra.

Poročevalcu berlinskega lista „Lokalanzeiger“ je slikal ranjeni belgijski častnik, ki se sedaj nahaja v bolnišnici v mestu Cu. Krvave boje na črti Nieupoit-Dixmuiden in položaj v Severni Franciji tako-le:

Mene in 54 častnikov, med temi sta se nahajala tudi 2 generalna poročnika, so spravili ranjene na varno. Izgubili smo vsi mnogo krvi, ker smo morali čakati celih 8 ur, predno so nas spravili v bojišča in ker smo prosili, da naj poprej obvežejo težko ranjene, potem se le nas. Boji, ki so se vršili in katerih se je udeležilo vse belgijsko vojaštvo, so bili tako krvavi, luti in divji, da so presegali še celo boje, ki so se bili za Mecheln. Vrgli smo čepice v stran in smo peljali naše čete z golimi sabljami v rokah v boj. Ko smo trčili na Nemce, smo mi častniki z bajonet, katere smo odvzeli ranjencem, s celim moštvom vred napadli nemške čete. Kmalu nato so postale naše bojne vrste zelo redke, toda priznanje vrhovnega poveljnika Joffreja, ki se je takrat mudil v glavnem vojnem stanu, nas je napravilo srečne in nam vtilo novega poguma. Slavili so nas kot junake, toda žalibog kot premagane. Glavni vzrok našega poraza je bil, ker nismo umeli jezika naših vojakov, kajti mi smo umeli samo francoski jezik, med tem, ko je govorilo moštvo le flamski jezik. Vsled tega je nastala grozna zmešnjava.

Predno so nas spravili v St. Omer, nas je obiskal kralj Albert. Bil je bleš in zelo utrujen. Izrazil je upanje, da bo končna zmaga na strani zaveznikov francosko-angleško-belgijskih čet. „Pridite le kmalu, ljubi tovariši“, je rekel kralj Albert, „čakamo nestrpnost na zopetno osvobodjenje Belgije.“ Na ti vožnji v St. Omer smo spoznali, kako nujno rabi Belgija svojih braniteljev. Vse bolnišnice so bile že prenapolnjene z belgijskimi vojniki. Godilo se jim je zelo slabo, ker je primanjkovalo živil. Naše vojaštvo so stlačili skupaj z drugim divjim vojaštvom iz Afrike. Bil je strašen pogled na črne ranjene vojake iz Afrike, kateri so si natlačili svoje rane s peskom, kri pa, ki je tekla iz ran, so si drug drugemu izsesavali iz razmesarjenih delov trupel. Mnogo teh ranjenih črnih vojakov so znoreli in so med vožnjo poskakali iz železniških vozov, kar so drugi hladnokrvno pripuščali. V St. Omeru je bilo vse križem. Dajali so ranjenim francoskim in angleškim vojakom prednost in to nas je tako užalilo, da se nismo hoteli poprej podati v prostore, ki so nam bili določeni. Predno niso tudi belgijskim ranjencem odkazali kolikor toliko za bivanje primernih prostorov. Prišlo je do preprirov, ki so postavili v zelo temno luč vzajemnost zaveznikov. V St. Omeru so velika skladišča za orožje, toda tam je sedaj velikansko število ranjencev. V mestu vlada splošna in velika pobitost. Prebivalstvo je že davno zapustilo mesto. Vse hiše je zaplenila vojaška uprava, prebivalstvo pa izgnala iz mesta. Ko smo prišli v mesto, so nam pravili, da so ravnokar usmrtili tri nemške ogleduhe. Da se ubranijo pred napadi nemških zrakoplovov, so uvedli čisto nove varnostne odredbe. Čim bolj smo se oddaljili od bojnega pozorišča, tem žalostnejši prizori so se nam nudili. Izgube Francozov morajo biti nečuvno velikanske. V mestu Aberville se nahaja 35.000 ranjencev. Ne verjamem, če imajo v Parizu, Bordoju in v Marseilu le pojm o pravem položaju sicer bi bilo upanje na zmago v teh mestih zelo o-majeno.

Angleški kralj odpotuje na bojišče.

London, dne 1. decembra.

Uradno se javlja, da je odpotoval včeraj, dne 30. novembra zvečer angleški kralj Jurij na Francosko, kjer se bo podal v glavni angleški vojni stan.

Strogo dnevno povelje belgijskega kralja.

Berolin, dne 1. decembra.

Belgijski kralj Albert je izdal na svoje čete dnevno povelje, v katerem se pravi, da se bo postopalo z vsakim častnikom, ki bo govoril o umikanju, kakor z izdajalcem. Iz tega dnevnega povelja se pač lahko sklepa, kako razpoloženje vlada v belgijski armadi.

Turčija-Rusija-Anglija-Francija.

Turško brodovje obstreljuje Odeso.

Budimpešta, 1. decembra

Poročevalec budimpeštanskega lista „Az Est“, ki se je vrnil skozi Rumunijo v Budimpešto, poroča sedaj: Turško vojno brodovje se nahaja pred Odeso. Mesto je v obče nepoškodovano, a porušenihi je zelo veliko vojaških poslopij in zavodov. Razburjenje v mestu je zelo veliko. [Tudi nekatere oblasti že zapuščajo mesto. Veliko število avstro-ogrskih ujetnikov-nevojakov so spravili v posebna taborišča. Kavkazijske, kurdjske in ruske čete se zbirajo pred Odeso. Vreme je hladno.

Raznoterosti.

* Č. g. župnik Fr. Muršič se je vrnil na svojo župnijo v Fram.

* Zbirka v cerkvah lavantinske škofije. Zbirke za Rudeči križ in podpore vojakom na bojiščih so v naših cerkvah končane. Uspeh je izredno razveseljujoč in kaže, da se je naša, toliko obrekovana č. duhovščina zelo požrtvovalno trudila in s tem pokazala svoje domoljubno prepričanje. Zbirke so se pričele z dnem, ko je cesar obhajal svoj rojstni dan in so se zaključile z njegovim imendanom. Nabralo se je med duhovščino in požrtvovalnim slovenskim ljudstvom 35.424 K 63 vin., kateri znesek se je izročil cesarskemu namestniku.

* Nadvojvoda Karl Franc Jožef pri cesarju. Z Dunaja se poroča dne 1. decembra, da je prestolonaslednik Karl Franc Jožef došel v torek na Dunaj. Sprejet je bil od cesarja v avdienci. Nadvojvoda je vladarju poročal o položaju na severnem bojišču in mu čestital k 66letici vladarstva.

* C. in kr. vojno poveljstvo v Gradcu se odselej naprej imenuje „C. in kr. vojno poveljstvo Gradec I. v Gradcu“ in se naj vsi dopisi naslavljajo s tem naslovom v Gradcu, Glacisstraße 39.

* Bakljada v Mariboru. V torek, dne 1. dec., zvečer je bila kot na predvečer 66letnice cesarjevega vladanja po mestu bakljada z godbo. Mnogo hiš je bilo razsvetljenih, posebno hiše Slovencev in katoliških Nemcev. Ob koncu bakljade se je igrala avstrijska in nemška cesarska pesem.

* Izpred sodišča. V soboto, dne 28. novembra, je stala pred mariborsko okrajno sodnijo viničarska hiša M. Drozg s Polčkega vrha. Obsojena je bila na 10 dni zapor, ker je osumila jarebinskega dekana č. g. Jos. Čizeka, da je v neki pridigi izrekel besede, katere so bile vzrok, da ga je pozneje zasledovalo vojaško sodišče. Pri obravnavi se je izkazalo, da č. g. Čizek osumljenih besed ni rabil in je bila Drozg radi obrekovanja obsojena.

* Samoumor. V vodo je skočil cerkovnik, ki je po krivem ovadil g. župnika Šturma, da je bil isti nekaj časa v preiskovalnem zaporu.

Vojni spomini za muzej. Vojaki marsikaj prinesejo z bojnega polja s seboj: kroglice, komade granat, razno posodje ali naki je, ki so ga izgubili sovražniki. Take reči se doma s časom izgubijo, zato pa jih pošljite v muzej, to je v zbirko starin, v Maribor na „Zgodovinsko društvo“. Osebo se lahko oddajo take reči v društveni pisarni, Koroška ulica 10, I.

nadstropje ali pa v Cirilovi tiskarni. Razume se, da prosimo le za take reči, katere vojaška oblast dovolj vojakom vzeti s seboj. V muzeju se bodo take reči zvesto hranile v spomin na sedanjo strašno vojno. Še dajni rodovi si bodo ogledovali v muzeju, kaj so leta 1914 vojaki prinesli seboj iz bojišča. Vsaka stvar iz bojišča se hvaležno sprejme. Imena darovateljev se bodo objavila v listih. Kdor bi tega ne želel, naj to izrecno pripomni. Priporočamo se zlasti tistim vojakom, ki dobivajo na bojišča naše liste.

* Dva soseda 9 sinov v vojski. V Ložicah na Primorskem sta dva soseda, ki imata skupno 9 sinov v vojski. Anton Gabrijelčič, p. d. Mihov, ima 4, in N. Gabrijelčič, p. d. Simen, pa ima 5 sinov. Naši ljudje so torej dali dosti na oltar domovine.

* Tržaško namestništvo proti žganjepitju. Na podlagi paragrafa 54 obrtnega reda je tržaško namestništvo izdalo ukaz, da se v gostilnah, kavarnah in trgovinah sme prodajati žganje, likerji in druge žgane pijače ob delavnikih le od 9. ure predpoldne do 5. ure popoldne (ko so ljudje pri delu), ob nedeljah in praznikih pa sploh ne. Zelo pametno! Tako je prav!

Bruselska mladina in nemška vojska. „Česky dennik“, št. 302, prinaša po „Matinu“ to sliko delovanja bruselske mladine. Komaj so prišli nemški vojaki v Bruselj, že so si prevrtili bruseljski fantalini klobuke in čepice, skozi luknje pa so si vtakali korenje. To naj bi označevalo pikelhavbe. Tako po prusko napravljeni so hodili po mestu cela dva meseca, v veliko veselje občinstva in v jezo vojakov. Nemci so postavili na galerijo justične palače dva topova. Takoj drugi dan so začeli „brantiti“ bogati mestni del, proti kateremu sta bila „namerjena“ topova. Z vseh oken, z vseh streh so merili nešteti kameniti, leseni in papirnati topovi na nemška topova. Nemci so bili divji, ali niso si upali, poseči vmes. Nemci so pobrali po Bruslju vse konje, tudi najrevnejše mlekarke. Dan pozneje pa se je pomikal k justični palači „veličasten sprevod“. Pet sto fantalinov je jezdilo na lesenih konjih, oslihi in drugih zverinah, ki so jih pobrali po trgovinah in doma. Nekateri so bili na konjih, ki so imeli le po tri goge, pa bili so tudi taki, ki so imeli konje brez nog. Dvajsetkrat so prejezdili pobi trg okoli straž, v veliko veselje bruseljskih prebivalcev. Pa so si zmislili še nekaj drugega, da jeze Nemce. Dve sto fantalinov je prikoralo pred justično palačo. Na povelje obstanejo in se uvrste. Nato so začeli korakati. Četrt ure so korakali in niso prišli za ped naprej, vedno so bili na istem mestu. Tedaj se jim je približal častnik in jih vprašal, kaj da delajo. „Ah“, je odgovoril poveljnik, „marsiramo na Pariz in zato moramo ostati vedno na istem mestu“. Častnik je prebledel, ali okrog njega je stalo na tisoče ljudi in zato je odšel.

* Milijarda. Danes, ko slišimo vedno o milijardah posojil ali vojne odškodnine, ni nezanimivo, predstaviti si, kaj je to milijarda. Po natančnih računih tehta milijarda v zlatu 323.000 kg, s katerimi bi napolnili kocko s 2'55 m dolgimi stranicami. V srebru tehta milijarda 5 m lijonov kg, kocka srebrne milijarde bi bila velika 7'83 m. Žica, skovana iz zlate milijarde, bi obšla vso zemljo. Za prevoz zlate milijarde je treba 32 vagonov, za milijardo v srebru pa 500 vagonov po 10.000 kg, ki bi tvorili 3 km dolg vlak. Da bi se vzdignila milijarda v zlatu, bi bilo treba 6000 mož in 32.000 oseb bi imelo kaj nesti, če bi vzel s seboj vsak 10 kg. Če pa položimo za milijardo cekinov enega poleg drugega, tedaj dobimo 1050 km dolgo črto. Če pa postavimo cekine enega vrh drugega, tedaj nastane s tem 33.000 m visok stolp. Iz teh podatkov se vidi, kak kolos je milijarda.

* Vozel v žepnem robcu. Vsak človek je več ali manj pozabljen. Spomin ima namreč to čudno napako, da včasih čisto odreče. Zato imajo igralci svoje šepetale, mi drugi zemljani pa vozle v žepnih robcih, da prisilimo spomin k delu. Vozel na robcu ima več tisočletno preteklost. Njegova domovina je Kitajska. Predno je bila v zlatem carstvu znana pisava (kar se je zgodilo okoli 3000 let pred Kristusom), so rabili vozle kot spomine na važne dogodke. Kakor Azteki v Mehiki, tako so tudi Kitajci dosegli v tem tako veliko spretnost, da so potom vozlov na motvoze lahko obširno zabilježili vse važnejše dogodke. Najstarejša kitajska zgodovina je sestavljena sploh iz samih vozlov na motvoze. Ko pa je iznašel cesar Čang-li črke, tedaj pa je bila odpravljena „pisava“ na vozle in še-le vozle na žepnem robcu spominja na starodavni običaj.

Zadnja poročila. Kitajska proti Japonski.

Amerikanski list „Herald“ poroča iz New-Yorka: Kitajska vlada je zaprosila Zedinjene države Severne Amerike za varstvo nasproti Japoncem, ki ne prestando zasedajo zemljo kitajske države.

Pričakujejo napad na Przemysl.

Iz obleganega Przemysla je došel po letalu tudi naslednji list: Drugič obkroženi polni poguma pričakujemo vsak trenutek zopetnega napada na trdnjavo. Polni junaške odločnosti smo odločeni z nova poraziti sovražnikove sile. Razpoloženje posadke je naravnost sijajno. Zbiramo se vsi kot en moč pod zastavo komandanta.